

Er ref/dnr: KN2025/02178

Vårt dnr: 2026/0003

Johan Gannedahl
Klimat- och
näringslivsdepartementet

Stockholm 22 januari 2026

Remissvar på Miljömålsberedningens betänkande "Sveriges nationella klimatmål – uppdaterat etappmål till 2030"

Sammanfattning

Naturskyddsföreningen välkomnar att samtliga svenska partier genom Miljömålsberedningens betänkande i huvudsak försvarar ambitionsnivån i de svenska klimatmålen. Det medför ett stort ansvar för samtliga partier att föra en politik som leder till betydande utsläppsminskningar i närtid.

När översynen av klimatmålen tillsattes fanns det en oro från många håll att den skulle leda till en kraftig sänkning av ambitionsnivån och att transportmålet skulle slopas helt. Naturskyddsföreningen är mycket lättade att farhågorna inte besannades, men beklagar samtidigt att det inte blev den ambitionshöjning som behövdes. Trots att överenskommelsen av vissa har presenterats som en ambitionshöjning, direktöversatt från dagens mål på 59 procent till 60 procent, innebär den en marginell ambitionssänkning, då måluppfyllelse enligt det föreslagna målet kan innebära ökade utsläpp inom Sveriges gränser. Genom att öka de kompletterande åtgärderna, både i relativ och absolut bemärkelse, minskar rådigheten och den potentiella klimatnyttan.

Sammanfattningsvis välkomnar Naturskyddsföreningen den i huvudsak bibehållna ambitionsnivån, samtidigt som vi kritiserar att det är en marginell sänkning istället för den ambitionshöjning som klimatkrisen kräver av oss.

Specifika synpunkter

Målkonstruktion

Det finns ett mycket stort egenvärde i att samtliga riksdagspartier genom Miljömålsberedningens betänkande gemensamt ställer sig bakom en i stort sett bibehållen ambitionsnivå för de svenska klimatmålen. Det skiljer sig från såväl den under mandatperioden förda politiken som uttalanden från enskilda partier. Enigheten förpliktigar och ställer krav på en politik i linje med målet från samtliga partier, i såväl regeringsställning som opposition. Betänkandet är mycket tydligt kring att varje tiondels grad räknas och bakgrunden till de svenska klimatmålen. Vi är i nuläget mycket långt ifrån att nå Miljökvalitetsmålet begränsad klimatpåverkan, "halten av växthusgaser i

atmosfären i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig". Som betänkandet tydligt visar har Sverige aldrig varit i närheten av att klara målbanan utan kompletterande åtgärder, trots att kompletterande åtgärder inte nyttjas i någon nämnvärd utsträckning.

Naturskyddsföreningen välkomnar därför enigheten men har synpunkter på det föreslagna målets utformning och att ambitionsnivån inte höjdes. Klimatkrisens konsekvenser har förvärrats kraftigt sedan de svenska klimatmålen infördes. Likaså har forskningen om klimatkrisens effekter sedan dess än tydligare visat de sociala, ekologiska och ekonomiska kostnaderna av att inte minska utsläppen i tillräcklig takt. Samtidigt syns en tillbakagång för klimatpolitiken på många platser. Det innebär ett ännu större ansvar för länder som har höga historiska utsläpp och ekonomiska förutsättningar att ställa om skyndsamt, vara föregångare och visa att klimatomställningen är möjlig. Sverige har sedan tidigare haft otillräckliga utsläppsminskningar, följt av ökade utsläpp under 2024. Detta innebär sammantaget att Sverige bör skärpa klimatmålen ambitionsnivå, vilket hade kunnat genomsyra etappmålsöversynen. Betänkandet beskriver väl hur för varje år utsläppen inte minskar kommer det krävas brantare utsläppsminskningar senare. Så kraftiga utsläppsminskningar kan antas vara mer samhällsomvälvande än de vi kan göra i relativt mindre steg idag. Den skulden behöver hanteras nu. Naturskyddsföreningen har därför efterlyst ett mål med högre ambitionsnivå och mer rigorös uppföljning. Med det sagt är det av enorm vikt att nuvarande överenskommelse inte urvattnas samt att den åtföljs av en tillräcklig klimatpolitik från samtliga partier.

Etappmålsöversynen motiverades delvis med att skapa ökad tydlighet och jämförbarhet med EU-målen, vilket säkerställs genom att ändra startåret. Naturskyddsföreningen är neutralt inställda till att ändra startåret eftersom det viktiga är de totala utsläppen som ackumuleras över tid, men har synpunkter på tydligheten. Svenska aktörer som redan är i full gång med sin omställning – i näringsliv, kommuner och regioner – har ofta lutat sig mot det svenska startåret 1990, vilket i själva verket kan göra att översynen leder till en minskad tydlighet. De kan behöva se över sina egna mål och policier, vilket riskerar att flytta fokus från de utsläppsminskande åtgärderna som krävs i närtid.

Naturskyddsföreningen välkomnar beredningens förslag att utsläppen ska följa en målbana jämfört med dagens punktmål, men hade föredragit bindande koldioxidbudgetar. Klimatet påverkas inte av när enskilda länder når noll eller hur mycket utsläppen minskat ett visst målar, utan av de ackumulerade utsläppen i atmosfären. Därför är koldioxidbudgetar det mest lämpliga systemet för att säkerställa att vi håller oss till Parisavtalet, vilket beredningen tydligt hävdar att vi bör. En målbana är dock mer lämplig än dagens punktmål. Genom att tillämpa årliga koldioxidbudgetar skulle det gå att säkerställa ett rättvist utsläppsutrymme, vilket inte är möjligt med endast ett målar. Behovet av årliga utsläppsbudgetar blir tydligt i tabell 4.1 som visar hur snabbt

överskottet som byggts upp nu förbrukas på grund av den förda politiken. Årliga koldioxidbudgetar skulle göra det omöjligt att hävda långsiktig måluppfyllelse när den endast är möjlig tack vare tidigare överskott.

Genom att öka de kompletterande åtgärdernas del av målet, i både absoluta och relativa termer, innebär det i praktiken en marginell ambitionssänkning. Genom det föreslagna målet kan utsläppen inom ESR-sektorn i Sverige högst uppgå till 21,6 miljoner ton om kompletterande åtgärder tillämpas fullt ut. Motsvarande siffra med dagens mål är 20,8 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Med den ändrade omfattningen av ESR och ETS skulle dock 21,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter tillåtas inom landet, för måluppfyllelse 2030. Det är endast marginellt lägre än det nya föreslagna målet, men principiellt viktigt när det i själva verket är en ambitionshöjning som krävs.

Naturskyddsföreningen anser i ett idealscenario att målet till 2030 enbart bör utgöras av reella utsläppsminskningar och inte inkludera kompletterande åtgärder. Föreningen anser istället att kompletterande åtgärder bör främjas separat, utöver tillräckliga inhemska utsläppsminskningar.

2030 är mycket snart och kompletterande åtgärder mycket komplexa, vilket framkom med all tydlighet i diskussioner med expertgruppen. Nästan ingen bio-CCS har kommit igång i världen (Stockholm Exergi har inte lagrat något ännu) och DACCS har haft mycket stora utmaningar. Naturskyddsföreningen har genom en [analys](#) av internationella utsläppskrediter under artikel 6 i Parisavtalet visat hur de riskerar att bromsa snarare än påskynda klimatomställningen globalt. Det nya systemet för handel med utsläpp mellan länder saknar tillräckliga regler och riskerar att leda till att stora summor går till osäkra projekt med tveksamma utsläppsminskningar, med stora risker för både människor och natur. Betänkandet visar hur även AEA:er är en riskfull väg att gå, genom att utbudet är oklart och kostnaden kan bli mycket hög. Annullering av utsläppsrätter kan vara ett effektivt sätt att minska de totala utsläppen, men som betänkandet beskriver finns utmaningar med att säkerställa additionalitet. Naturskyddsföreningen anser sammantaget att det är riskfullt att planera för måluppfyllelse genom att förlita sig på dessa metoder, jämfört med reella utsläppsminskningar inom landets gränser som Sverige har full rådighet över.

Beredningen föreslår genom sin översyn en tydligare koppling mellan Sveriges och EU:s klimatmål även framåt, vilket Naturskyddsföreningen anser vara mycket riskfullt. I ett läge med ökad polarisering i klimatfrågan och tydliga bakslag på många platser i världen är det viktigare än någonsin att behålla ägarskap och eget inflytande över klimatpolitiken. Det är avgörande att ett land som Sverige även framöver vågar vara ledare på klimatområdet, istället för att följa EU med eventuella ambitionssänkningar.

Transportmålet

Naturskyddsföreningen välkomnar beredningens tydlighet kring transportmålet värde för klimatpolitiken samt transportsektorns centrala roll i omställningen. Samtidigt önskas större tydlighet från beredningen kring att målet ska behållas, snarare än att som nu inte enas om att det ska tas bort.

Utsläppen från inrikes transporter ökade med 21 procent under 2024 jämfört med 2023, som en direkt följd av nedmonterad klimatpolitik. Det är den sektor som är i allra störst behov av såväl styrande mål som en aktiv politik. Naturskyddsföreningen anser det helt avgörande att transportmålet bibehålls och leder till en utsläppsminskande politik från samtliga partier. Det fanns en i expertgruppen kompakt enighet kring vikten av att behålla transportmålet och Naturskyddsföreningen hade önskat att beredningen gick ett steg längre och tydligare försvarade målet, inte minst i det mycket politiserade läget kring transportomställningen. Föreningen välkomnar förslaget om fler mål och indikatorer för utfasning av fossila bränslen och elektrifiering av fordonsflottan, men anser att dessa bör fokusera på omställningen till ett transporteffektivt samhälle i första hand och elektrifiering i andra hand.

Klimatpolitiska rådet

Klimatpolitiska rådet gör ett mycket värdefullt och uppskattat arbete med oberoende, faktabaserade granskningar av svensk klimatpolitik. Naturskyddsföreningen välkomnar förslagen om ökade resurser och förlängda förordnanden. Den föreslagna uppsättningen till valberedning skapar en bredd som lämpar sig för rådets breda uppdrag, men skulle tjäna på en starkare akademisk koppling i linje med det Klimatpolitiska rådet själva efterlyst.

En stor utmaning idag är att Klimatpolitiska rådets rekommendationer inte genomförs samt, i värsta fall, en relativisering av de expertutlåtanden som rådet kommer med. Detta har gjorts av såväl statsminister som andra ministrar, som bland annat avfärdat analyserna som åsikter. Förändringar krävs därför för att rådets rekommendationer ska bli styrande samt att deras expertis nyttjas ännu mer proaktivt, till exempel under utformningen av styrmedel och inte endast för att utvärdera efter genomförandet.

Detta remissvar har utarbetats av Kristina Östman, chef för klimatenheten på Naturskyddsföreningen samt medlem i Miljömålsberedningens expertgrupp.

För Naturskyddsföreningen, Stockholm dag som ovan

Beatrice Rindevall
Ordförande

David Kihlberg
chef för klimat och juridik